

[Elmquist.]

Beskuelse. Ja, det er fuldstændig rigtigt, der findes ingen anden virkelig Begrundelse for dette end, at det kan være interessant at se, hvordan Dommerne har stemt, ingen anden Begrundelse end en vis Nysgerrighed overfor dette Spørgsmaal.

Det var Indgrebet i Dommernes Uafhængighed. Men hertil kommer yderligere som Motivering for vor Modstand mod den offentlige Votering, saaledes som jeg udtalte før, at den offentlige Votering vil medføre, at Højesteretsdommenes Karakter af en Enhed brydes, Højesteretsdommenes Karakter af det sidste Ord i Sagen ødelægges. Vi faar Domme, der er vedtaget enstemmigt, vi faar Domme, der er vedtaget med et lille Flertal mod et Mindretal eller mod flere Mindretal. Vi faar altsaa kort sagt Domme fra Højesteret af vidt forskellig Kvalitet. Ogsaa dette tillægges vi stor Betydning, idet vi mener, at Højesteretsdommenes Autoritet ubetinget forringes ved, at Dommene saaledes fremtræder splittet i et Flertal og et eller flere Mindretal.

Endelig mener vi, at der ogsaa ved Højesterets Deling i to Afdelinger sker en Svækkelse af Højesteretsdommene, ikke blot som Retsprædikat, men ogsaa i øvrigt. Til Støtte herfor er jeg saa lykkelig og saa heldig at kunne anføre, hvad det radikale Partis Ordfører udtalte i 1928 paa det radikale Partis Vegne, saaledes som jeg maa gaa ud fra. Det findes Sp. 2890 i Folketingstidenden. Det radikale Partis Ordfører udtaler dér følgende:

„Efter min Opfattelse er det nu, hvor det drejer sig om den sidste Afgørelse af Sagen, af stor Betydning, at der ikke fremkommer en „Afdelingsretspleje“, af stor Betydning, at Højesteret er en Enhed.“

Og videre udtaler den radikale Ordfører, at han

„i hvert Tilfælde vilde være betænkelig, om man i Højesteret ... vilde gaa under et Antal af 7 Dommere“

— det, man altsaa gør ved Regeringens Forslag, hvor man nemlig gaar ned til 5 Dommere —, idet den radikale Ordfører vilde finde det meget forkert, at en Højesteretsdom kom til at bero paa, at kun tre Højesteretsdommere havde overstemt de to andre Højesteretsdommere samt eventuelt overstemt to af Landsrettens Dommere, som havde stemt for en anden Affattelse af Dommen. Jeg kan helt og fuldt tiltræde dette.

Fra Flertallets Side mener man, at

det er ganske ligegyldigt, om der er 9 Dommere eller 5 Dommere ved Højesteret. Jeg mener, at dette er ganske forkert. Selvfølgelig, det maa enhver kunne sige sig selv, er et Resultat, der fremkommer tiltraadt af et Flertal bestaaende af 5 af Landets dygtigste og mest ansete Jurister, i Stedet for kun tiltraadt af tre af disse, af langt, langt større Vægt, og selvfølgelig vil en Højesteretsdom, der med 5 Dommers Stemmer ændrer to Landsretsdommers Afgørelse, have langt større Autoritet, saaledes som den tidligere radikale Ordfører fremhævede, end en Højesteretsdom, der kun har tre Dommere for en Underkendelse af to Landsretsdommers Afgørelse.

Men dertil kommer, at vi ved denne Deling faktisk faar to Højesteretter, noget, der ogsaa kun kan virke forringende paa Højesterets Autoritet.

Under det nordiske Juristmøde i Stockholm i Efteraaret benyttede jeg Lejligheden til at søge saa megen Oplysning som muligt om den offentlige Voterings Fordele og Mangler i Norge og Sverige ved Samtaler med forskellige norske og svenske Jurister. En af disse Jurister, en norsk Højesteretsadvokat, skriver til mig, efter at vi havde drøftet Sagen i Stockholm, angaaende Spørgsmaalet om Højesterets Deling i to Afdelinger følgende:

„Derimod lider vor Højesterets Autoritet“ — det er lige stik imod det, den højtærede Ordfører udtalte — „under den Ting, at der hos os paa Grund af Sagerne store Mængde er to særskilte Afdelinger. Det kan i enkelte Tilfælde føre til uheldige Konsekvenser.“

Altsaa netop det, jeg har fremført imod Højesterets Deling, og som den tidligere radikale Ordfører har fremført, men som den nuværende radikale Ordfører altsaa ikke mener at burde tillægge nogen Betydning. Jeg skylder at tilføje, at i øvrigt er den paagældende Højesteretsadvokat Tilhænger af offentlig Votering.

En anden Jurist, som jeg havde Lejlighed til at drøfte Sagen med, fremhævede, at naar Norge havde saa mange Appeller, og naar man havde saa mange Restancer ved Højesteret, saa maatte dette naturligvis tilskrives den offentlige Votering, idet man var mindre tilbøjelig til at slaa sig til Ro med en Dom, naar man erfarede, at den kun var tiltraadt af et lille Flertal. Altsaa atter akkurat det modsatte af, hvad den ærede Ordfører anførte før. Men — føjede han til — nu har man en Gang den offentlige Votering, den juridiske Verden.